

EN GRIPANDE HISTORIA OM VÄNSKAP, KÄRLEK OCH ÖVERLEVNAD

En film av NEIL BOYLE och KIRK HENDRY

KENSUKES RIKE

Baserad på den bästsäljande romanen av MICHAEL MORPURGO

Storbritannien, Frankrike, 2023

Originaltitel: Kensuke's Kingdom

Genre: Animation

Språk: Svenska

Längd: 1 tim 25 min

Rekommenderad målgrupp: Åk 4-6

Regi: Neil Boyle & Kirk Hendry

Svenska röster: Love Alling, Morgan Alling, Hilda Henze, Hanna Bhagavan och Ken Watanabe

En ung pojke seglar jorden runt tillsammans med sina föräldrar och sin storasyster. Under en storm kastas han och hunden Stella av båten och hamnar på en avskild och öde ö. Men det visar sig att han inte är inte ensam - han möter en före detta japansk soldat som levt där sedan andra världskriget. Samtidigt som Michael undrar om han någonsin kommer att träffa sin familj igen, växer det fram en vänskap dem emellan. Men det finns också onda krafter som hotar paradisen och de får kämpa tillsammans för att skydda den.

Kensukes rike är ett vackert och rörande äventyr om vänskap, kärlek, naturen och hållbarhet. Filmen bygger på romanen med samma namn av Michael Morpurgo.

I denna handledning hittar du övningar att göra med eleverna innan och efter visningen. Dessa utforskar filmens teman kring vänskap, miljö och hållbarhet, överlevnad och filmskapande. Använd filmhandledningen från början till slut eller plocka russinen ur kakan för just dina elever! Filmhandledningen använder bilder från filmen, filmklipp och stycken ur förlagan Michael Morpurgos roman och innehåller diskussionsfrågor, skrivuppgifter och pyssel. Det finns också en övning för att jämföra filmen med hela romanen som med fördel läses med klassen efter att ni arbetat med filmen.

FILMHANDLEDNING

Några ord om adaptioner

" Cinema is still playing second fiddle to literature."

Rabindranath Tagore

Ovanstående citat är från 1929 – ändå känns det igen. Inte i mängden medier som konsumeras, men i det kulturellt ansedda värdet. Kanske har ni någon gång hört någon säga att "boken var bättre" eller att "originalet" (här underförstått litteraturen) var bättre. Men olika versioner i olika medier är inte underlägsna eller överlägsna varandra.

De är flera versioner av samma historia som existerar parallellt med varandra, inte i en vertikal hierarki. En adaption är en form av repetition, men utan att kopiera och när en berättelse byter medium är en förändring oundviklig. Alla verk är av samma vikt och bär på lika mycket budskap, kulturella markörer och sätt att beröra. Därför är ordet "original" inte relevant i sammanhanget. Det är som att jämföra äpplen och päron.

British Film Institute refererar till forskning som visar att kompetenta läsare av film också tar med sig samma kunskaper till den tryckta texten. Om eleverna tränar sina läsfärdigheter på filmen först tar de alltså med sig samma verktyg för att bearbeta texten - vilken skulle kunna trösklarna för att läsa romanen. Arbeta därför gärna med filmen först och läs sedan romanen tillsammans. Låt eleverna vara detektiver och leta efter vilka olika sätt filmen och romanen förmedlar berättelsens olika teman.

Filmhandledningens anknytning till kursplan åk 4-6

Att samtala om film och dess berättande utvecklar elevernas filmkunnighet och kompetens som framtida demokratiska medborgare. Att arbeta med *Kensukes Rike* kan också bidra till och träna färdigheter i enskilda ämnens centrala innehåll:

Svenska

Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer och i samband med demokratiska beslutsprocesser.

Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Texter som kombinerar ord, bild och ljud samt texter i digitala miljöer. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.

Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker,

genom intervjuer och i söktjänster på internet.

Engelska

Om filmens ses på engelska kan samtliga övningar istället göras på engelska. Eleverna tränar då språkfärdigheterna - lyssna, läsa, skriva och tala.

Bild

Fotografi, film och annat digitalt bildskapande samt redigering av fotografi och rörlig bild.

Hur bilder påverkar och förmedlar budskap. Ord och begrepp för att kunna samtala om bilders innehåll, uttryck och funktioner.

Geografi

Jordens naturresurser, till exempel vatten, odlingsmark, skogar och mineraler. Var på jorden olika naturresurser finns och hur människors användning av resurserna påverkar landskapet och människans livsmiljöer.

Hur val och prioriteringar på individ- och samhällsnivå kan påverka miljön och främja hållbar utveckling.

INNAN FILMEN

Filmaffisch: Blir du nyfiken?

- 1) Titta på filmens poster - vad ser du?
- 2) Vad tror du filmen kommer att handla om?
- 3) Vad är det som får dig att tro det?

Bli en Trailer-detektiv!

- 1) Titta på trailern till Kensukes Rike. Stämde det du trodde utifrån affischen?
- 2) Genom vems ögon ser vi berättelsen?
- 3) Tror du att det finns en huvudkaraktär?
- 4) Var tror du filmen utspelar sig?
- 5 a) Vad ser du för färger och ljus? Hur låter musiken?
b) Vad får du för känsla av vad du ser?

Scanna QR-koden eller klicka på länken för att se filmens trailer!

<https://www.youtube.com/watch?v=ZkQpGrzEREE>

EN GRIPANDE HISTORIA OM VÄNSKAP, KÄRLEK OCH ÖVERLEVNAD

En film av NEIL BOYLE och KIERA HENDEY

KENSUKES RIKE

Baserad på den bästsäljande romanen av MICHAEL MORPURGO

Diskutera med en kompis:

- 1) Vad innebär "överlevnad"?
- 2) Vad behöver vi människor för att överleva?
- 3 a) Vad skulle du göra om du hamnade på en öde ö?
 - b) Vad skulle du äta?
 - c) Vad skulle du vilja ha med dig?
- 4) Om du hamnar på en öde ö kan det vara bra att kunna göra upp eld utan tändstickor eller tändare: Vilka olika sätt att göra upp eld känner du till?
- 5) Vad innebär Ebb och Flod?

Japansk ordlista:

Dameda - Förbjudet

Yamero - Stopp!

Sayonara - Adjö

EFTER FILMEN - BERÄTTELSEN

- 1) Vad tänkte du precis när filmen tog slut?
- 2) Skulle du rekommendera filmen till en kompis? Motivera!
- 3) Vilken del av filmen fick dig att känna mest? [Oavsett känsla: glad, ledsen, rädd, arg, obekvämt etc.]
Vad var det som gjorde att du kände så?

4) Titta på Klipp 1: Michael blir skeppsbruten

- a) Vad får du för olika känslor i klippet?
- b) Vad använder filmen för berättarverktyg för att skapa olika känslor/effekter?
- d) Vad hör du för ljud? När hör du inte ljud?

EFTER FILMEN - BERÄTTELSEN

- 1) Titta på bilderna ovan tillsammans med en kompis - vad händer vid respektive bild?
- 2) Numrera bilderna i den ordning de kommer i filmen!
- 3) Vid vilka bilder är det spännande i historien och vid vilka bilder är det lugnare?
- 4) Titta på bilderna tillsammans i klassen - sätt dem i rätt ordning på tavlan.
- 5) Placera bilderna i höjd beroende på hur spännande det är - ju mer spännande desto högre upp sätter du den.
Är det inte så spännande vid bilden sätter du den lågt. Dra en kurva mellan bilderna.
- 6) Vilka tre bilder skulle du säga är början- mitt- slut i berättelsen?

Titta på bilderna på förra sidan igen och diskutera med en kompis:

- 1 a) Hur känner sig Michael på bild F?
Hur visar filmen det för oss?
- b) Hur känner sig Michael på bild B?
Hur visar filmen det för oss?
- c) Hur känner sig Michael på bild D?
Hur får vi se det?
- 2) Finns det någon "skurk" eller någon "ond" person i filmen? Varför är den/de onda?
- 3) Vad tror du Michael lärde sig av sin tid på ön? Förändrades han som person? Hur?
- 4) Hur länge har Kensuke bott på ön och hur hamnade han där?
- 5) Varför vill inte Kensuke att Michael ska göra upp eld? Varför drar han linjen på stranden efter det?
- 6) Hur lång tid tror du Michael är på ön?
- 7) Vad tror du hände efter filmens slut?
- 8) Känner du till andra liknande historier, som bok, film eller spel?

Hungerspelen - en nagelbitare till film!

Denna äventyrsfilm från 2012 är det full fart i! I framtiden är USA ett nytt land som kallas för Panem och varje år väljs 12 killar och 12 tjejer för att vara med i Hungerspelen. Här måste deltagarna slåss tills bara en överlevt. Huvudkaraktären Katniss är med och måste springa fort, slåss mycket och framför allt använda sin hjärna för att rädda sitt liv. Det är inget för den som gillar stillsamma filmer!

Jag älskar skådespelarna i filmen: Jennifer Lawrence, Liam Hemsworth och Josh Hutcherson är alla duktiga i sina roller! Min favoritkaraktär är Katniss för hon är väldigt bra på att springa och slåss.

Jag ger Hungerspelen fem tändstickor - gå och se den direkt!

UPPDRAG - SKRIV EN FILMRECENSION

Din lokala dagstidning har bett dig att skriva en filmrecension om *Kensukes Rike*.

1) Vad ska min filmrecension innehålla? Det är upp till dig! Men nedan hittar du en lista på det vanligaste innehållet.

- Filmens titel
- En rubrik som väcker intresse
- Vilken genre (typ av film)
- Publiken - vem är filmen för?
- Regissören, skådespelarna, när den gjordes, har den vunnit några priser?
- Handlingen - en kort sammanfattning. Men avslöja inte slutet!
- Vad du tycker om filmen
- Vad ditt betyg blir om filmen

2) Läs recensionen om Hungerspelen till vänster - vilka delar från listan ovan finns med? Vilka finns inte med?

3) Utgå från punkterna ovan och skriv en egen filmrecension om *Kensukes Rike*.

Michael hamnar helt ensam utan sin familj på en ö utan att veta var han är.

- 1) Hur tror du han känner sig när vaknar upp på ön?
- 2) Vad skulle du säga till honom för att hjälpa honom/trösta?
- 3) Vad är det som gör att Michael överlever tiden på ön?
- 4) Vad för nya kunskaper måste Michael lära sig för att leva på ön?
- 5) Vilka blir hans nya familj på ön?
- 6) Vad behöver vi människor för att överleva?

[Titta på klipp 2: Kensukes trädkoja](#)

7) Vad kan du hitta i Kensukes tillvaro som är exempel på strategier för att hantera sin ensamhet/isolering?

Michael och Kensuke talar inte samma språk och är i helt olika åldrar.

8) Vad är det som gör att de blir vänner?

9) Vad har Michael och Kensuke för likheter?

10) Vilka känslor tror du Kensuke känner när han ser Peggy Sue komma? Vad tror du Michael känner?

Diskutera tillsammans:

- 1) Vad innebär det att vara isolerad och uppleva ensamhet/avskildhet?
- 2) Är det bara ensamma människor som upplever avskildhet eller utanförskap?
- 3) Har du känt dig ensam/utanför någon gång? Vad hände då?
Hade du några strategier som hjälpte dig?
- 4) Hur kan vi se om någon känner sig ensam? Vad kan vi göra då?
- 5) Behöver vi samma saker att överleva tillsammans, oavsett om vi bor på en öde eller i en storstad?

Läs igenom listan med känslor nedan, har du upplevt någon av dessa någon gång?

Stress
Sorg
Irritation
Ensamhet
Ilska
Tankar och ältande
Humörsvängningar
Rädsla
Ångest

1) Vad gjorde du då för att hantera denna känslan/känslorna?

2) Har du några strategier för att hantera dem som Kensuke har i filmen?

3) Har du någon hobby som kan distrahera dig i stunden?

4) Hjälper det att prata med någon när det känns tungt?

5) På vilket sätt kan naturen hjälpa dig om du upplever stress/tunga känslor?

TEMA: DJUR OCH NATUR

Vad betyder Stella för Michael?

Vad betyder djuren för Kensuke?

Vilka olika djur såg du i filmen?

Det kommer tjuvjägare i filmen och tar både levande och döda djur - varför gör de så?

Michael blir skadad av maneter i havet. Ta reda på: 1) Vad maneter är för typ av djur? 2) Hur de kan skada dig? 3) Vad du kan göra om du blivit bränd?

Snabba Orangutangfakta

Storlek: Mellan 50-100 kg
Livslängd: 35-50 år
Antal: 45 000-60 000 st

Vad vet du om Orangutanger - sant eller falskt?

- a) Orangutanger äter växter
- b) Orangutanger är reptiler
- c) Orangutanger bor i regnskogen
- d) Ordet orangutang betyder "skogsmänniska"
- e) En Orangutangs armar är längre än dess kropp
- f) Antalet Orangutanger ökar på grund av mer regnskog
- g) Antalet orangutanger minskar på grund av att deras hem i regnskogen förstörs för att göra plats åt palmoljeplantage

Orangutangerna är hotade

Dessa "Skogsmänniskor" är bra på att klättra i träd och är smarta djur som ofta använder verktyg, till exempel stora blad som paraply när det regnar, eller pinnar som spadar.

För att överleva måste Orangutanger ha träd och när regnskogen skövlas får de svårare att överleva. De får mindre och mindre utrymme kvar att leva på.

Eftersom de rör sig långsamt är de också lätta för tjuvjägare att komma åt. Det är olagligt att döda Orangutanger men människor fortsätter att jaga dem.

Lär dig mer: <https://www.pandaplanet.se/orangutangen-ett-riktigt-klatterproffs>

Här kan du
lära dig mer om
Orangutanger
och göra ett
quiz!

Vill du plantera ett eget träd i regnskogen och hjälpa till att bidra till att den lever vidare?

Läs mer på WWF - Världsnaturfondens pandaklubb!

<https://www.pandaplanet.se/medlem-i-pandaklubben>

Facit: A: F, B: F, C: S, D: S, E: S, F: F, G: S

Kensukes rike är en *adaption*, vilket betyder att berättelsen bygger på en historia som redan är berättad i ett annat medium. Här är berättelsen *adapterad* från en bok.

En film och en bok har olika verktyg att berätta med: boken har bokstäver som blir till ord och meningar. Filmen har andra verktyg, till exempel bilder, ljud, hur kameran står - detta klipps ihop till scener som blir en hel film.

[Titta på klipp 3: Michael vaknar upp efter maneter](#)

Vad ser vi i bild?

Hur står kameran?

Hur låter ljud och musik?

Vad får vi veta om karaktärerna?

Vad får du för känsla av klippet? Vad är det som gör att du känner så?

Läs sedan motsvarande avsnitt ur boken till höger:

- Vad får ni för känsla av detta stycke i romanen? Vad är det som gör att ni känner så?
- Vad finns det för skillnader och likheter mellan filmen och boken?

Vad får ni för känsla av vem Michael och Kensuke är i de respektive medierna?

- Varför tror ni att filmskaparen har valt att skildra det just det här sättet i filmen? Vad får dessa val för effekt/ känsla?

Kapitel 7 Allt vad tystnaden sade

Jag kände lukten av ättika, och trodde ett ögonblick att jag var hemma. Pappa brukade alltid ta hem fish and chips åt oss på fredagarna och han älskade att dränka in sin portion i ättika. Det brukade stinka ättika i hela huset ett bra tag efteråt. Jag öppnade ögonen. Nog var det tillräckligt mörkt för att kunna vara kväll, men jag var inte hemma. Jag befann mig i en grotta. Någonstans ifrån kunde jag känna lukten av rök. Det var inte min egen grotta. Jag låg på en sovmatta med ett lakan uppdraget ända till hakan. När jag försökte sätta mig upp för att se mig omkring upptäckte jag att jag inte kunde röra mig. Inde ens vrida på huvudet. Jag kunde inte röra på någonting förutom ögonen. Men jag kunde känna. Min hud brände och hela kroppen bultade av smärta, som om någon hade hållt kokande vatten över mig. Jag försökte ropa, men det kom bara en viskning. Så mindes jag plötsligt. Den stora maneten. Alltihop kom tillbaka över mig.

Den gamle mannen stod lutad över mig och lade handen mot min panna. "Du är bättre nu." Jag ville fråga efter Stella, men innan jag hann göra det kände jag hennes kalla nos vid mitt öra.

(Utdrag s. 93-94 ur "*Kensukes Rike*" av Michael Morpurgo)

1) Att en film och en tryckt text har olika verktyg att berätta sina berättelser med gör att samma historia kan se lite olika ut i olika medier. En del saker ändras, en del tas bort, en del kommer till. Vissa saker kanske i filmen sägs på andra sätt än med ord, t ex med bilder eller ljud. Ni ska få vara detektiver och hitta likheter och skillnader mellan filmen och boken!

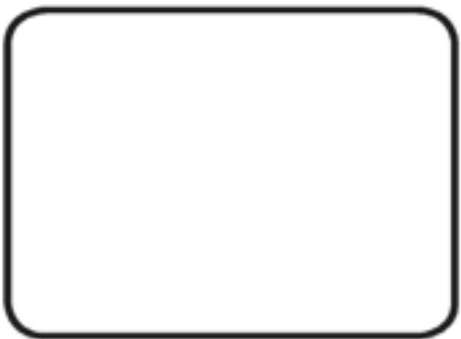
Börja med att fylla i kolumnen för filmen - läs sedan romanen i klassen och skriv under tiden in i kolumnen vad du hittar.

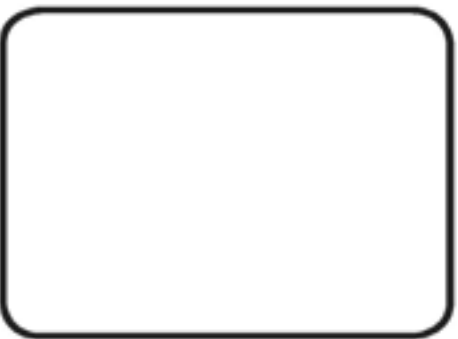
2) Titta på era fynd i klassen och diskutera: vad är lika mellan boken och filmen? Vad är olika?

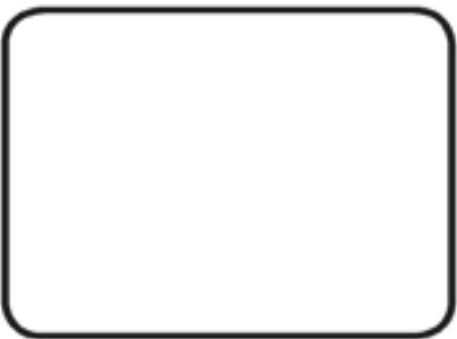
	Filmen	Boken
Bakgrund Vad får vi veta? Hur?		
Familj Hur ser Michaels familj ut?		
Båtresan Vad känner Michael inför den? Vad kämpar Michael med som stör honom?		
Stella Vad är hennes roll på båten? Var får hon vara?		
Berättelsen Likheter och skillnader - hur börjar den t ex?		
Kensuke Vad får vi veta om honom? Vad får vi veta om hans bakgrund?		

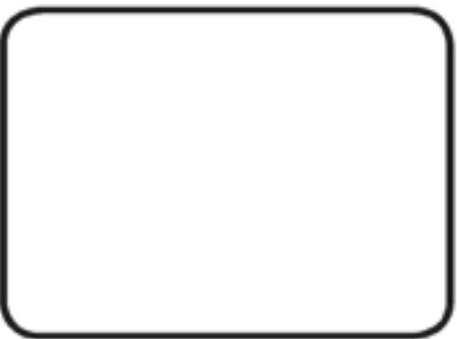

STORYBOARD

GÖR ANIMERAD FILM MED ELEVER

Att spela in film med elever är en mycket lärorik upplevelse för alla parter! Det kan användas för att berätta egna historier och visa kunskaper i olika ämnen på ett nytt sätt. Kunskaper och arbete kring rörliga bilder omnämns på flera ställen i LGR11 och det framgår tydligt att eleverna ska få möjlighet att uttrycka sig genom estetiska uttrycksformer.

På Filmriket.com hittar du fler tips och inspirerande filmklipp som hjälper dig igång med animering.

Du behöver:

- ▶ Ipads/smartphones
- ▶ Stativ till Ipads/smartphones
- ▶ App: t ex Stop Motion Studio, Stop Motion Factory, iMotion - det finns många bra gratisprogram och de flesta kommuner har dylika program i sina hubbar.
- ▶ Fri arbetsyta - t ex borsyta eller vägg
- ▶ Häftmassa
- ▶ Jämn belysning - fri från skuggor!

Ladda ner din valda stop motion-app
Ge appen åtkomst till kameran

Tips på vägen!

Eftersom en kortfilm är kort finns det inte så mycket tid att förklara vilka karaktärerna är, tänk därför på:

- ▶ Få och enkla karaktärer. Publiken ska hänga med i vems berättelse vi tittar på.
- ▶ Tydlig och enkel berättelse.
- ▶ Mycket ljud – men mindre dialog! Gör filmen spännande både för öga och öra!

Hur du går tillväga!

När du gör en animerad film med hjälp av stop-motion skapar du en illusion av rörelse genom att spela upp massor av stillbilder i följd. Du fotograferar, flyttar lite på figurerna och tar en ny bild. Det behövs minst ca 12 bilder per sekund.

- ▶ Jobba i par/grupp
- ▶ Kom på en idé
- ▶ Gör ett storyboard (se mall föregående sida)
- ▶ Planera, organisera och tillverka det ni behöver till er animering.
- ▶ Börja fotografera. Kom ihåg att spara alla foton på din dator efter varje lektion. Ju mindre du flyttar figurerna mellan varje bild, desto mjukare kommer rörelsen att bli.
- ▶ Sedan är det dags att börja redigera, att sätta ihop bilderna och lägga på ljud/musik.
- ▶ Experimentera med tex olika animeringar, visuella- och ljudeffekter för att förstärka det ni vill berätta
- ▶ När ni börjar bli klara så be en klasskompis att titta på er animering och ge tips/råd. Fixa till enligt de tips ni fått av er klasskompis.
- ▶ Spara animeringen i ett filmformat.
- ▶ Lämna in.

Att animera betyder "att ge liv" - animerad film är tecknade bilder som antingen fotograferats för varje rörelse, som sedan spelas upp efter varandra så de börjar röra sig, eller tecknade bilder som får liv med hjälp av datoranimation. *Kensukes rike* är handritad vilket betyder att allt du ser är teckningar gjorda för hand som sedan fotograferats en efter en och spelats upp för att skapa rörelse.

Animerad film är inget nytt utan något som funnits sedan filmens barndom. I Sverige ses ofta animerad film som något görs endast för barn, men så är det förstås inte. Du kanske hört termen *Anime* som syftar på en speciell typ av animerad film ursprungligen från Japan, eller du kanske har sett animerade serier såsom *The Simpsons* eller *Family Guy* - serier som riktar sig till vuxna.

När en gör animerad film görs alltid en "animatic", en slags skiss för att se hur karaktärerna ska röra sig.

- 1) a) [Titta på klipp 5a: Animatic Michael hamnar på ön](#)
b) [Titta på klipp 5b: Färdig sekvens Michael hamnar på ön](#)
c) På vilket sätt skiljer sig klippen från varandra?
- 2) Nu ska du få testa att själv göra en enkel animation!
 - a) [Titta på klipp 6: Hur du gör en animation på papper - "Flip book"](#)
[Källa: Malmö Kulturskola]
 - b) Gör din egen Flip book!
- 3) Gör en egen animerad kortfilm!
 - a) arbeta i grupper - bestäm först vad er film ska handla om, vilka karaktärer och var den ska utspela sig.
 - b) En storyboard är till för att ni ska veta exakt vad som ska vara med i filmen så att ni inte glömmer att fotografera något. Gör er egen storyboard för er film!

JOBBA MER MED NATUREN SOM TEMA

Naturhistoriska museet har gratis lektionsmaterial för att lära sig mer kring djur och natur. Ett tips är det här äventyret för att lära sig mer om djuren i regnskogen:

<https://www.nrm.se/skola/lektionsmaterial/en-forskningsresa-till-madagaskar>

SAMTLIGA KLIPP I FILMHANDLEDNINGEN FINNS HÄR:

Klipp 1 - Michael hamnar på ön:
<https://vimeo.com/1108352001/d8cdb4f874?share=copy>

Klipp 2 - Strategier
<https://vimeo.com/1108406817/3bf465afbf?share=copy>

Klipp 3 - Vaknar upp
<https://vimeo.com/1108352047/63bdc9e76b?share=copy>

Klipp 4 - Båtresan
<https://vimeo.com/1108352079/024fd473d4?share=copy>

Klipp 5a - Michael vaknar på ön animatic
<https://vimeo.com/1108352099/39d71357bf?share=copy>

Klipp 5b- Michael vaknar på ön - final
<https://vimeo.com/1108352116/f6a120b02c?share=copy>

Klipp 6 - flipbook
<https://vimeo.com/1108352137/45de3ab5cc?share=copy>

Filmhandledning skriven av
Helena Sandberg

LuckyDogs

Använd dessa bilder för att sätta på tavlan i övningen på sidan 6

B

E

D